

התמודדות עם מוות של בעל מניות

על כל חברה משפחתית להתכונן ולהיערך מראש לפתרונות אפשריים של סכסוך שימזערו את הנזקים העתידיים וימנעו את שיתוק פעילותה של החברה. הפתרונות הקיימים הם מגוונים ואף פשוטים. הם דורשים בעיקר מאמץ רגשי של דיון פתוח בתרחישים קיצוניים, כמו גירושים עתידיים בתוך המשפחה, סכסוכים או מוות וחשיבה משותפת של בעלי המניות.

מרגע מותו של אחד מבעלי המניות ועד להסדרת צו ירושה או צו קיום צוואה, עלול לעבור זמן. בתי המשפט נוהגים למנות בתקופה זו מנהל עזבון זמני, המוסמך לנהל את החברה ולפעול במקום בעל המניות המנוח בניהול החברה. בהיעדר הסכמה בין היורשים, או כשקיימת התנגדות לצוואת המנוח, מתנהלים הליכים משפטיים שאורכים זמן רב. בכל אותה תקופה מתנהלת החברה באמצעות גורם חיצוני לחברה – מנהל עזבון. במקרים רבים הדבר עלול להקשות על הניהול השוטף ולסרב את פעילות החברה. מנהל העזבון כפוף לקבלת הוראות מבית המשפט ויכולתו להתאים את ניהול החברה למצב השוק או לגלות גמישות ויצירתיות כמצופה ממנהל חברה, מוגבלת ביותר.

יש חברות רבות שהתקנון שלהן כלל לא עוסק בסיטואציה של מוות של אחד מבעלי המניות. במקרה כזה, מותו של בן משפחה – במיוחד אם הוא בעל מניות עיקרי – עלול לשתק את החברה גם ללא כל סכסוך בין בני המשפחה, וזאת משום שיש פרק זמן של כשלושה חודשים עד שניתן צו קיום צוואה או צו ירושה.

צוואה מסודרת היא פתרון ראשון ומחייב אך היא ניתנת לשינוי בכל רגע נתון ואינה מונעת את הסכסוך המשפחתי. חברות משפחתיות רבות דורשות מבני המשפחה, כתנאי לקבלת מניות בחברה המשפחתית, לערוך הסכמי ממון עם בני ובנות זוגם. במסגרת הסכם הממון ניתן להסדיר הפרדה רכושית מוחלטת בנוגע למניות החברה המשפחתית, או להסדיר את דרך חלוקת המניות במקרה של גירושין.

חברות משפחתיות רבות עורכות כיום תיקונים בתקנון החברה כך שתהיה התייחסות לאפשרות שאחד מבעלי המניות ילך לעולמו, ובתוך כך מסדירות בתקנון את דרך העברת

HAIFA3, Habankim St.
Tel. 972-4-8517534
Fax. 972-4-8529425**KIRYAT ATA**14, Zvulun St.
Tel. 972-4-8456085
Fax. 972-4-8451560**דואר MAIL**ת.ד. P.O.B 34241
חיפה 31342 HAIFA
E-MAIL:office@braksmayer.co.il**קרית אתא**רח' זבולון 14
טל. 04-8456085
פקס. 04-8451560**חיפה**רח' הבנקים 3
טל. 04-8517534
פקס. 04-8529425

המניות, את ההבדל בין מניות שליטה וניהול למניות אחרות, או את דרך ניהול החברה בשלב הביניים שלאחר מות בעל המניות ועד שיוורשיו יכנסו לנעליו, לרבות יצירת נאמנות מוסכמת מראש.

הסדר הנאמנות מסדיר מראש מה יהיה דין המניות ואופי הפעילות בחברה במצבים בלתי צפויים שאליהם עלולה החברה להיקלע. באמצעות מינוי נאמן מוסכם מראש יכולים בני המשפחה מחד להבטיח את העזבון ולשמור אותו, ומאידך למנוע את אותו חלל שנוצר עם מותו של בעל המניות או של בעל תפקיד אחר בחברה, כך שהחברה לא תשותק. פתרון אפשרי נוסף שבו יכולים לנקוט בני משפחה שהם חלק מחברות משפחתיות הוא עריכת הסכם בין יורשים שבו יסדירו את חלוקת הרכוש עוד בזמן שהמוריש בחיים. חוק הירושה מאפשר לערוך הסכם בין יורשים פוטנציאליים לבין עצמם בנוגע לחלוקת רכוש העזבון. הסכם כזה יוצא מתוך הנחה שהמוריש יוריש את רכושו לאותם יורשים פוטנציאליים או לחלקם.

העדיפות היא שהסכם כזה יהיה תואם לצוואה של המוריש. הדבר מבטיח שלאחר מותו לא יהיו מאבקי ניהול.

סידור ההון המשפחתי וקביעת זהות ממשיך הדרך בעסק המשפחתי יכולה להעשות גם בצורה פשוטה למדי, באמצעות תהליך מסודר שבו יתחיל מייסד החברה המשפחתית בשלב מוקדם. כדי למנוע מאבקים עתידיים בין בני המשפחה כדאי להתחיל את תהליך ההעברה הבין-דורית כשמייסד החברה הוא בגיל מבוגר, אך לא מבוגר מדי.

**מוצע לקבל יעוץ מקצועי לפני ביצוע פעולות שונות.
משרדנו עומד לרשותכם בכל שאלה וייעוץ.**

HAIFA3, Habankim St.
Tel. 972-4-8517534
Fax. 972-4-8529425**KIRYAT ATA**14, Zvulun St.
Tel. 972-4-8456085
Fax. 972-4-8451560**דואר MAIL**ת.ד. P.O.B 34241
חיפה 31342 HAIFA
E-MAIL:office@braksmayer.co.il**קרית אתא**רח' זבולון 14
טל. 04-8456085
פקס. 04-8451560**חיפה**רח' הבנקים 3
טל. 04-8517534
פקס. 04-8529425